

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ในการผลิตน้ำพริกเผา सबประด
บ้านสำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

An Economic Valuation Assessment of Pineapple Chili Paste Production
in Ban Samran, Tha Sala Subdistrict, Phu Ruea District, Loei Province

วารินทร์ธร โตพันธ์¹ อนุชา วิลัยแก้ว¹

E-mail: warinijib@gmail.com, wanucha@hotmail.com

บทคัดย่อ

จากปัญหาราคาสับประรดตกต่ำในปี 2561 ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกสับประรดในพื้นที่บ้านสำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ประสบปัญหาการขาดทุน ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมการในการตั้งรับต่อปัญหาที่อาจเกิดขึ้นอีก กลุ่มแม่บ้านในพื้นที่บ้านสำราญจึงได้รวมกลุ่มกันเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์สับประรดเป็นน้ำพริกเผา สับประรด และเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อการลงทุนงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ในการผลิตน้ำพริกเผา สับประรด บ้านสำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มแม่บ้านในพื้นที่บ้านสำราญจำนวน 15 คน และบันทึกข้อมูลจากการทดลองผลิตน้ำพริกเผา สับประรด แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาผลตอบแทนน้ำพริกเผา สับประรด ต้นทุนการผลิตน้ำพริกเผา สับประรด มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ในระยะเวลา 10 ปี การวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) โดยใช้โดยอัตราคิดลด (Discount Rate) ร้อยละ 3.38

ผลการศึกษาพบว่าในระยะเวลา 10 ปี กลุ่มแม่บ้านในพื้นที่บ้านสำราญจะมีผลตอบแทน 70,560- 123,410 บาท/ปี มีต้นทุนการผลิต 53,126.99 - 91,973.68 บาท/ปี โดยคิดเป็นต้นทุนการผลิต 26.35 บาท/กระปุก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นต้นทุนผันแปร 25.73 บาท/กระปุก เมื่อประเมินความมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์โดยวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มีค่า 196,499.08 บาท ซึ่งมีค่าเป็นบวก มีอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ร้อยละ 5.03 ซึ่งมากกว่าอัตราคิดลด และมีค่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) เท่ากับ 1.34 ที่มีค่ามากกว่า 1 จึงสรุปได้ว่าการตัดสินใจแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็นน้ำพริกเผา สับประรดมีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

คำสำคัญ: ประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ ต้นทุน ผลตอบแทน น้ำพริกเผา สับประรด

Abstract

Due to the falling pineapple prices in 2018, the pineapple growers in the Ban Samran area, Tha Sala sub-district, Phu Ruea District, Loei province suffered losses. Therefore, to prepare for the defense against problems that may arise. A housewife's group in the Ban Samran area then gathered to process pineapple products into pineapple chili paste. To make the investment worthwhile, this research aims to assess the economic value of chili paste production in Ban Samran, Tha Sala sub-district, Phu Ruea district, Loei province. Data were collected from interviews with 15 housewives' group members. In the Ban Samran area and data recording from the experiments on the production of pineapple chili paste. Then these data were analyzed to find the benefit of pineapple chili paste, cost of producing pineapple chili paste, Net Present Value (NPV), Internal Rate of Return (IRR) over 10 years, and Benefit/Cost Ratio (B/C Ratio) Analysis, using the 3.38% discount rate.

The results of the study showed that in the 10-years, a group of housewives in the Ban Samran area would have a benefit of 70,560- 123,410 baht/year with a production cost of 53,126.99 - 91,973.68 baht/year, with a total cost of 26.35 baht/bottle, most of which was the variable cost 25.73 baht/bottle. An economic valuation assessment by analyzing the net present value (NPV), it was 196,499.08 baht, which was positive. An internal rate of return (IRR) of 5.03 %, which was more than the discount rate, and the Benefit/Cost ratio (B /C Ratio) was 1.34, which was greater than 1. It could be concluded that the decision to transform the product into pineapple chili paste was economic valuable.

Keywords: economic valuation assessment, cost, benefit, pineapple chili paste

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ความเป็นมาของปัญหา

สับปะรดเป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจที่มีการปลูกเป็นจำนวนมากในประเทศไทย โดยเฉพาะสับปะรดโรงงาน อีกทั้งยังมีปริมาณพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยพิจารณาได้จากในปี 2559 มีปริมาณการปลูกทั้งหมด 565,697 ไร่ จนกระทั่งในปี 2561 มีปริมาณการปลูกเพิ่มขึ้นเป็น 575,580 ไร่ ทั้งนี้เนื่องจากราคาสับปะรดที่มีราคาสูงเป็นปัจจัยสำคัญ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณปลูกในระดับภูมิภาคพบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภูมิภาคที่มีการปลูกสับปะรดมากเป็นอันดับสามของประเทศ รองจาก ภาคกลาง และภาคเหนือ โดยมีปริมาณการปลูกตั้งแต่ปี 2559 คือ 29,641 ไร่ และเพิ่มขึ้นเป็น 46,001 ไร่ ในปี 2561 ซึ่งในภูมิภาคนี้จังหวัดเลยถือเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่การปลูกสับปะรดเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะสายพันธุ์ปัตตาเวีย โดยในปี 2561 มีพื้นที่ปลูกถึง 22,182 ไร่หรือคิดเป็นร้อยละ 48.22 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งแหล่งปลูกสับปะรดที่สำคัญได้แก่ อำเภอด่านซ้าย อำเภออำเภอนาแห้ว อำเภอเมืองเลย และ อำเภอภูเรือ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562)

บ้านสำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่เกษตรกรปลูกสับปะรดเป็นจำนวนมาก และมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากปัจจัยด้านราคาซึ่งในปี 2559 มีราคาสูงถึงกิโลกรัมละ 13.45 บาท แต่อย่างไรก็ตามเมื่อปริมาณผลผลิตสับปะรดมีมากขึ้นเรื่อยๆ จึงเหตุให้เกิดปัญหาอุปทานส่วนเกินหรือผลผลิตล้นตลาดเป็นผลให้ราคาสับปะรดตกต่ำจนเหลือเพียงกิโลกรัมละ 2.30 บาทในปี 2561 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561) ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดประสบปัญหาการขาดทุน แม้ว่าในปีต่อมาราคาของสับปะรดจะสูงขึ้น แต่เนื่องจากสินค้าเกษตรเป็นสินค้าที่มีความผันผวนของราคาค่อนข้างมาก ดังนั้นเพื่อเป็นการหาแนวทางที่จะรับมือต่อปัญหาดังกล่าวที่จะสามารถเกิดขึ้นได้ กลุ่มแม่บ้านในพื้นที่บ้านสำราญ จึงได้มีการรวมตัวกันและขอรับการสนับสนุนในโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสับปะรดร่วมกับนักวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยมีการวิเคราะห์ศักยภาพร่วมกันกับกลุ่มสมาชิกและนักวิจัยจนเกิดข้อสรุปว่าการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสับปะรดให้เป็นน้ำพริกเผาสับปะรดถือเป็นแนวทางที่เหมาะสมกับกลุ่มแม่บ้านในพื้นที่บ้านสำราญ เนื่องจากกลุ่มสมาชิกเป็นกลุ่มแม่บ้านซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการทำอาหาร และอุปกรณ์ที่นำมาใช้หาได้ง่าย แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้การตัดสินใจแปรรูปดังกล่าวมีความคุ้มค่าต่อการลงทุน จึงควรมีการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์เพื่อให้เป็นข้อมูลให้กับกลุ่มแม่บ้านบ้านสำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ได้นำไปใช้ในการพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการลงทุน และทำให้การดำเนินการผลิตให้เกิดความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อเป็นแนวทางแก่ผู้ที่สนใจแปรรูปเป็นน้ำพริกเผาสับปะรดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ในการผลิตน้ำพริกเผาสับปะรด บ้านสำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณซึ่งจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย จำนวน 15 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ได้แก่

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview)

โดยมีข้อความถามประกอบด้วยแบ่งออกเป็น

3.1.1 จำนวนรอบการผลิตน้ำพริกเผาสับปะรด/ปี

3.1.2 ราคาของสับปะรดในปัจจุบัน

3.1.3 ประเภทของบรรจุภัณฑ์ ราคาของบรรจุภัณฑ์ และราคาผลาก

3.1.4 ราคาของผลิตภัณฑ์

3.1.5 เป้าหมายในการผลิตต่อปี และยอดจำหน่ายที่คาดหวัง

3.2 แบบบันทึกการทดลองการแปรรูปน้ำพริกเผาสับปะรด

เป็นแบบบันทึกเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองผลิตน้ำพริกเผาสับปะรดต่อรอบการผลิตตามสูตรที่นักวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วย

- 3.2.1 จำนวนวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต
- 3.2.2 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้
- 3.2.3 เวลาที่ใช้ในการผลิต และจำนวนคนที่ใช้ในการผลิต
- 3.2.4 จำนวนน้ำพริกเผาสับปะรดต่อรอบการผลิต

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 รวบรวมข้อมูลதியுმი เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย (Minimum Loan Rate) สูงสุดของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และอัตราเงินเฟ้อย้อนหลัง 10 (ปี 2553-2562) เพื่อนำมาใช้คำนวณเป็นอัตราคิดลด (Discount Rate)

4.2 รวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ 2 วิธีดังนี้คือ

4.2.1 การสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย จำนวน 15 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับราคาสับปะรดซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิต ราคาของผลิตภัณฑ์ จำนวนการผลิต และยอดจำหน่ายที่คาดหวัง

4.2.2 การบันทึกข้อมูลการทดลองแปรรูปน้ำพริกเผาสับปะรด เพื่อให้ทราบถึงปริมาณปัจจัยการผลิต ต้นทุนการผลิตและจำนวนการผลิตน้ำพริกเผาสับปะรดต่อรอบการผลิต

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจาก ผลตอบแทน (Benefit) หรือรายได้จากการจำหน่ายน้ำพริกเผาสับปะรด ต้นทุนการผลิต (Cost) น้ำพริกเผาสับปะรด และประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ด้วย มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ในระยะเวลา 10 ปี โดยใช้โดยอัตราคิดลด (Discount Rate) คืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดี (Minimum Loan Rate) สูงสุดเฉลี่ย 10 ปีย้อนหลังของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ปี 2553-2562 เฉลี่ยร้อยละ 4.975) เป็นอัตราคิดลดตลาด และเพื่อให้เป็นอัตราคิดลดที่แท้จริงจึงต้องนำอัตราเงินเฟ้อ (ปี 2553-2562 เฉลี่ยร้อยละ 1.539) มาปรับค่าได้เท่ากับร้อยละ 3.38 การวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) ซึ่งความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์จะเกิดขึ้นเมื่อ B/C Ratio มีค่ามากกว่า 1 (เรวัตี จรุงรัตนพงศ์, 2558)

ผลการวิจัย

ผลการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ในการผลิตน้ำพริกเผาสับปะรด บ้านสำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย แบ่งออกเป็น 1) ผลตอบแทนจากการจำหน่ายน้ำพริกเผาสับปะรด 2) การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำพริกเผาสับปะรด 3) การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ด้วย การวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) และ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการจำหน่ายน้ำพริกเผาสับปะรด

จากการสัมภาษณ์กลุ่มแม่บ้านในพื้นที่บ้านสำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย จำนวน 15 คน พบว่าในแต่ละปีจะทำการผลิต 48 รอบการผลิต หรือคิดเป็น 4 ครั้ง/เดือน กำหนดราคาขายไว้กระปุกละ 35 บาท โดยคาดคะเนว่าในระยะเวลา 10 ปี ทุกๆ 2 ปี จะเพิ่มจำนวนการผลิตมากขึ้นร้อยละ 15 เมื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์แปรรูปน้ำพริกเผาสับปะรดสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลตอบแทนจากการจำหน่ายน้ำพริกเผาสับปะรด (บาท/ปี)

ปี	ยอดจำหน่าย (กระปุก)	ราคา/กระปุก (บาท)	รายได้รวม (บาท)
1	2,016	35	70,560.00
2	2,016	35	70,560.00
3	2,318	35	81,130.00
4	2,318	35	81,130.00
5	2,666	35	93,310.00
6	2,666	35	93,310.00
7	3,066	35	107,310.00
8	3,066	35	107,310.00
9	3,526	35	123,410.00
10	3,526	35	123,410.00

จากตารางที่ 1 พบว่าหากราคาน้ำพริกเผา सबปะรด และราคาวัตถุดิบคงที่ และกลุ่มแม่บ้านในพื้นที่สำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดเลย สามารถมียอดจำหน่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ตามที่คาดคะเนไว้จะมีรายได้เสริมจากการจำหน่ายน้ำพริกเผา सबปะรดในระหว่าง 70,560- 123,410 บาท/ปี

2. การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำพริกเผา सबปะรด

จากการทดลองผลิตน้ำพริกเผา सबปะรด เพื่อรวบรวมข้อมูลปริมาณปัจจัยการผลิต และจำนวนผลผลิตต่อรอบการผลิต ในการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำพริกเผา सबปะรด โดยแต่ละรอบการผลิตสามารถผลิตน้ำพริกเผา सबปะรด 42 กระปุก และมีต้นทุนการผลิตจำแนกเป็นต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 โครงสร้างต้นทุนการผลิตน้ำพริกเผา सबปะรด

ประเภทต้นทุน	บาท/รอบการผลิต
ต้นทุนคงที่	26.31
- ค่าเสื่อมราคาวัสดุ อุปกรณ์	26.31
ต้นทุนผันแปร	1,080.50
- ค่าวัตถุดิบ ได้แก่ พริกแห้ง กระเทียม หอม น้ำมันพืช सबปะรด ฯลฯ	510.58
- ค่าบรรจุภัณฑ์	210.00
- ค่าฉลาก	63.00
- ค่าแรงงาน (ค่าเสียโอกาส)	143.75
- อื่นๆ ได้แก่ ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าขนส่ง แก๊ส ฯลฯ	153.17
ต้นทุนรวม (TC)	1,106.81
ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อกระปุก (AVC)	25.73
ต้นทุนเฉลี่ยต่อกระปุก (AC)	26.35

จากตารางที่ 2 พบว่าน้ำพริกเผา सबปะรดจะมีต้นทุนรวม 1,106.81 บาท/รอบการผลิต เป็นต้นทุนคงที่รวม 26.31 บาท/รอบการผลิต และต้นทุนผันแปรรวม 1,080.50 บาท/รอบการผลิต โดยมีสัดส่วนต้นทุนผันแปรมากกว่าต้นทุนคงที่ ซึ่งเป็นต้นทุนค่าวัตถุดิบมากที่สุดคือ 510.58 บาท/รอบการผลิต มีต้นทุนเฉลี่ย 26.35 บาท/กระปุก และมีต้นทุนผันแปร 25.73 บาท/กระปุก เมื่อนำต้นทุนดังกล่าวมาวิเคราะห์เพื่อหาต้นทุนการผลิตน้ำพริกเผา सबปะรดตามระยะเวลาโครงการ 10 ปี จะได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำพริกเผา सबปะรดต่อปี

ปี	จำนวนการผลิต (กระปุก)	ต้นทุนคงที่ (บาท)	ต้นทุนผันแปร (บาท)	ต้นทุนรวม (บาท)
1	2,016	1,262.80	51,864.19	53,126.99
2	2,016	1,262.80	51,864.19	53,126.99
3	2,318	1,262.80	59,633.53	60,896.33
4	2,318	1,262.80	59,633.53	60,896.33
5	2,666	1,262.80	68,586.28	69,849.08
6	2,666	1,262.80	68,586.28	69,849.08
7	3,066	1,262.80	78,876.79	80,139.59
8	3,066	1,262.80	78,876.79	80,139.59
9	3,526	1,262.80	90,710.88	91,973.68
10	3,526	1,262.80	90,710.88	91,973.68

จากตารางที่ 3 พบว่าต้นทุนการผลิตต่อปีหากมีจำนวนการผลิตต่อรอบเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ทุกๆ 2 ปี จะมีต้นทุนรวมระหว่าง 53,126.99 - 91,973.68 บาท/ปี โดยมีสัดส่วนของต้นทุนผันแปรสูงกว่าต้นทุนคงที่

3. การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ด้วยการวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio)

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ด้วยการวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) นั้น หลักเกณฑ์การประเมินจะต้องทำการคำนวณผลประโยชน์และต้นทุนให้เป็นมูลค่าปัจจุบันเสียก่อนโดยใช้อัตราคิดลด (Discount Rate) ที่แท้จริงร้อยละ 3.38 จะได้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ค่าอื่นๆ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิของการผลิตน้ำพริกเผาสับประรด

ปี	ผลประโยชน์ (บาท/ปี)	ต้นทุนรวม (บาท/ปี)	มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ (บาท/ปี)	มูลค่าปัจจุบันของต้นทุน (บาท/ปี)	มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์สุทธิ (บาท/ปี)
1	70,560.00	53,126.99	68,253.05	51,390.01	16,863.04
2	70,560.00	53,126.99	66,021.52	49,709.82	16,311.70
3	81,130.00	60,896.33	73,429.72	55,116.49	18,313.24
4	81,130.00	60,896.33	71,028.95	53,314.46	17,714.49
5	93,310.00	69,849.08	79,021.55	59,153.17	19,868.38
6	93,310.00	69,849.08	76,437.95	57,219.16	19,218.78
7	107,310.00	80,139.59	85,032.41	63,502.59	21,529.82
8	107,310.00	80,139.59	82,252.29	61,426.38	20,825.91
9	123,410.00	91,973.68	91,500.11	68,192.22	23,307.89
10	123,410.00	91,973.68	88,508.52	65,962.68	22,545.84
รวม	951,440.00	711,971.35	781,486.06	584,986.98	196,499.08

จากตารางที่ 4 เมื่อวิเคราะห์เพื่อหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) พบว่าตลอดระยะเวลาของโครงการ 10 ปี ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็นน้ำพริกเผาสับประรดมีค่า NPV มีค่าเท่ากับ 196,499.08 บาท ซึ่งมีค่าเป็นบวก มีค่าอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ซึ่งวิเคราะห์เปรียบเทียบกับการลงทุนครั้งแรกด้วยจำนวนเงิน 584,986.98 บาท พิจารณาร่วมกับผลตอบแทนที่จะได้รับในระยะเวลา 10 ปี พบว่ามีอัตราร้อยละ 5.03 ซึ่งมากกว่าอัตราคิดลดร้อยละ 3.38 และมีค่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) หรือจาก (781,486.06/584,986.98) เท่ากับ 1.34 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 จึงสรุปได้ว่าการตัดสินใจแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็นน้ำพริกเผาสับประรดมีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ในการผลิตน้ำพริกเผาสับประรดซึ่งมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก ค่าอัตราผลตอบแทนภายในมากกว่าอัตราคิดลด และค่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนที่มากกว่า 1 ทำให้สรุปได้ว่าการลงทุนเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพร มุลตะกร สุกัญญา นรบดี และวสววี พิชัย (2552) ที่ประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวแต๋นหน้าใบหม่อน และ งานวิจัยของ ทศนีย์ นาคเสนีย์ รุจิราแสงแข และ ภาสันต์ สารทูลทัต (2560) ซึ่งวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของผลิตภัณฑ์จากกล้วยหอมทอง โดยมีผลการศึกษาพบว่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก ค่า IRR มากกว่าอัตราคิดลด และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนที่มากกว่า 1 เช่นเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาต้นทุนต่อหน่วยในการผลิตน้ำพริกเผาสับประรดซึ่งมีต้นทุนเฉลี่ย 26.35 บาท/กระปุก ต้นทุนส่วนใหญ่เกิดจากราคาของวัตถุดิบเมื่อนำมาขายในราคา 35 บาท/กระปุกพบว่าจะมีส่วนต่างของกำไรต่อกระปุก 8.65 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 32.85 ทั้งนี้กำไรดังกล่าวอาจมีค่าที่เปลี่ยนแปลงได้อันเนื่องจากราคาของสับประรดซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในแต่ละช่วงจะมีราคาที่แตกต่างกัน ดังนั้นหากในช่วงที่ราคาสับประรดต่ำผลกำไรที่ได้จะสูงขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ในการผลิตน้ำพริกเผาสับประรดแต่ละปีกลุ่มแม่บ้านในพื้นที่บ้านสำราญ ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย จะทำการผลิต 48 รอบการผลิต/ปี หรือคิดเป็น 4 ครั้ง/เดือน กำหนดราคาขายไว้กระปุกละ 35 บาท โดยคาดคะเนว่าในระยะเวลา 10 ปี ทุกๆ 2 ปี จะเพิ่มจำนวนการผลิตมากขึ้นร้อยละ 15 ทั้งนี้มีต้นทุนการผลิตน้ำพริกเผาสับประรด 26.35 บาท/กระปุก ส่วนใหญ่เป็น

ต้นทุนผันแปรคิดเป็น 25.73 บาท/กระปุก เมื่อประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจโดยวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) พบว่าตลอดระยะเวลาของโครงการ 10 ปี ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็นน้ำพริกเผาสับประดามีค่า NPV มีค่าเท่ากับ 196,499.08 บาท ซึ่งมีค่าเป็นบวก มีค่าอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ร้อยละ 5.03 ซึ่งมากกว่าอัตราคิดลดร้อยละ 3.38 และมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) เท่ากับ 1.34 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 จึงสรุปได้ว่าการตัดสินใจแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็นน้ำพริกเผาสับประดามีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำพริกเผาสับประดพบว่าต้นทุนส่วนใหญ่เกิดจากราคาวัตถุดิบหลักได้แก่ราคาของสับประด ดังนั้นการผลิตน้ำพริกเผาสับประดควรทำการผลิตในช่วงที่สับประดผลสดมีราคาถูกจะทำให้มีผลกำไรที่สูงกว่า
2. จากการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำพริกเผาสับประดพบว่าต้นทุนค่าบรรจุภัณฑ์และฉลากเป็นต้นทุนที่สูงรองลงมาจากราคาวัตถุดิบซึ่งเกิดจากการสั่งซื้อน้อยหรือผลิตน้อยทำให้เกิดปัญหาที่เรียกว่า การไม่ประหยัดต่อขนาด ดังนั้น หากผลิตภัณฑ์สามารถจำหน่ายได้มากขึ้นและมีการสั่งซื้อครั้งละจำนวนมากก็จะสามารถลดต้นทุนการผลิตในส่วนนี้ได้เช่นเดียวกัน
3. จากการวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ในครั้งนี้ใช้อัตราคิดลดโดยนำอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดี (Minimum Loan Rate) สูงสุดเฉลี่ย 10 ปีย้อนหลังของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมาใช้ในการวิเคราะห์ หากจะนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ควรพิจารณาอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันว่ามีความแตกต่างกับงานวิจัยนี้หรือไม่แล้วปรับให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาระยะเวลาคืนทุนของการผลิตน้ำพริกเผาสับประดเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถทราบถึงระยะเวลาในการคืนทุนในการทำธุรกิจ
2. ควรทำการศึกษาผลตอบแทนทางอ้อมและต้นทุนภายนอกเพิ่มเติมเพื่อให้การวิเคราะห์มีข้อมูลในการพิจารณาที่กว้างขึ้น
3. ควรศึกษาความอ่อนไหว (Sensitivity) เพื่อพิจารณาว่าต้นทุนและผลประโยชน์ที่เกษตรกรจะสามารถรับได้จะอยู่ในช่วงใด
4. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการทำการตลาดให้กับน้ำพริกเผาสับประดเพื่อให้สามารถสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์

เอกสารอ้างอิง

- ทัศนีย์ นาคเสนีย์ รุจิรา แสงแข และ ภาสันต์ ศารทูลทัตตบาล. (2560). การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของผลิตภัณฑ์จากกล้วยหอมทอง. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติราชภัฏเพชรบูรณ์วิจัยศิลปวัฒนธรรม ครั้งที่ 4.
- เรวดี จรุงรัตนางค์. (2558). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ของโครงการ. <https://www.stou.ac.th/read_write/file/CBA_STOU-04042015.pdf> (สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2563).
- ศิวพร มุลตะกร สุกัญญา นรบัตติ และวสาวิ พิชัย. (2552). การศึกษาความเป็นไปได้ในการแปรรูปข้าวแต๋นหน้าใบหม่อนเพื่อยกระดับเป็นสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งชุมชน (OTOP) กรณีศึกษากลุ่มแปรรูปอาหารและสมุนไพรบ้านหนองโน ตำบลหนองโน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. <<http://www.psru.ac.th/NACRUII/files/wasawee.pdf>> (สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2564).
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2561). เกษตรฯ พร้อมมาตรการรับมือสับประด ไล่เกียร์ยุทธศาสตร์ ระยะที่ 1 ปฏิรูปการผลิตตำบล <<http://gg.gg/nru41>> (สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2564).
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2562). ตารางแสดงรายละเอียดสับประดโรงงาน. <<http://gg.gg/nrtlz>> (สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2564).